

ZÁCHRANNÉ KOLESO
KŇAZA A PSYCHIATRA

MAXA KAŠPARŮ

Ako sa neutopíť v tomto zložitom svete

BENEMEDIA

ZÁCHRANNÉ KOLESO
KŇAZA A PSYCHIATRA MAXA KAŠPARŮ

(v rozhovore s Martinom Ližičiarom a inými)

ZÁCHRANNÉ KOLESO
KŇAZA A PSYCHIATRA

MAXA KAŠPARŮ

Ako sa neutopiť v tomto zložitom svete

BeneMedia
2019

Záchranné koleso

kňaza a psychiatra Maxa Kašparů

(v rozhovore s Martinom Ližičiarom a inými)

© BeneMedia

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Spoluautor a redakčné spracovanie © Martin Ližičiar, Zuzana Verešová

Fotografie © Petr a Štěpán Václavkovci

Jazyková korektúra © PhDr. Alžbeta Mráková

Grafická úprava, obálka a sadzba © BcA. Milan Pleva

Tlač: Alfa print, s. r. o.

Otázky v kapitolách 3, 4, 6, 7, 8, 9 kládol Martin Ližičiar, ostatné otázky a texty sú upravené podľa časopisov *Cesta*, *Brána* a *Rodinné listy*.

Prvé vydanie (2019)

144 strán

ISBN 978-80-99907-05-9

*...hľadáme spoločne zmysel všetkého, čo je okolo nás.
Zmysel udalostí i drobných predmetov. A súčasne ich učme
milovať Božie veci. Poznanie totiž vedie k údivu a láska k úžasu.
Aj keď sa svet, v ktorom žijeme, stále chaoticky mení, vieme zo
slov apoštola Pavla, že „Kristus je ten istý včera i dnes a naveky“
(Hebr 13, 8). A to je naše bezpečie.*

Obsah

Úvod | II

1. kapitola | **Od konverzie do ordinácie** | 17

2. kapitola | **My a naša doba** | 27

3. kapitola | **My a naša rodina** | 41

4. kapitola | **My a naše deti** | 67

5. kapitola | **Niečo málo o psychiatrii** | 87

6. kapitola | **Drobné a malé radosti** | 97

7. kapitola | **My a naša liturgia** | 103

8. kapitola | **Spoved'** | 117

9. kapitola | **My a smrť** | 129

Úvod

Pán doktor, začínam s vami rozhovory na rôzne témy. Vzhľadom na to, že ste kňaz, lekár a pedagóg, dovoľím si vstúpiť do všetkých troch okruhov vášho pôsobenia: pod kazateľnicu, ktorej sa dnes hovorí ambón, do psychiatrickej ordinácie, a trochu aj do tej vysokoškolskej posluchárne. Na jednej prednáške ste sa vyjadrili, že život všetkých ľudí na planéte, a teda aj každého jednotlivca, je predovšetkým o vzťahoch. Mohli by ste to vysvetliť bližšie?

O vzťah ide už od počatia, keď sa spojí vajíčko a spermia. Vtedy sa malý človečik uhniesdi v maternici matky, čím vzniká prvý vzťah medzi nimi. Po narodení dieťa nadväzuje vzťahy s otcom, príbuznými, deťmi v škôlke, v škole, na štúdiách, potom so svojím životným partnerom a tak to pokračuje po celý život až do smrti.

Vzťahy si môžeme rozdeliť na tri horizontálne a jeden vertikálny. Horizontálnymi sú: náš vzťah k sebe samému, vzťah k druhému človeku a napokon vzťah k tradícii, jazyku, kultúre a prostrediu, v ktorom žijeme. Vertikálny je náš vzťah k Bohu.

Život človeka speje k určitému cieľu. Niektorí by povedali, že tým cieľom je krematórium. Iní však môžu tvrdiť, že cieľom ľudského života je večná spása. Aký je podľa vás zmysel ľudského života?

Ako kňaz preferujem hľadanie zmyslu života na ceste ku Kristovi. Keďže táto cesta je pre mnohých ťažká, neznáma, neschodná alebo zavalená predsudkami voči Cirkvi a kresťanskej viere všeobecne, odporúčam o zmysle života uvažovať slovami pravoslávneho filozofa Berdajeva, ktorý povedal: „Hoci nepoznám zmysel života, už samo hľadanie tohto zmyslu dáva životu zmysel.“ Hľadáme teda a nájdeme ho.

Čo považujete v dnešnom čase, keď na našom kontinente dochádza ku kríze hodnôt, za dôležité?

V prvom rade je to odvaha plávať proti prúdu týchto čias; proti prúdu, ktorý nesie na svojej hladine iba mŕtve ryby. Ne-nechať sa unášať tokom udalostí. Iba živá ryba je schopná plávať proti prúdu a v hĺbinách. Anglický spisovateľ G. K. Chesterton raz povedal: „Odvaha obhajovať tradičné čnosti má dnes nádych zločinu, a jedna vec, ktorá si vyžaduje nesiemiernu odvahu, je hlásať samozrejmosť.“

Osobne sa domnievam, že zbabelosť by v tomto smere mala byť trestná. Na druhom mieste je to vernosť vo všetkých štyroch vyššie menovaných vzťahoch.

Súčasná diktatúra spotreby, diktatúra konzumu, keď sa všetko prepočítava na peniaze, meria a váži, vedie k tomu, že sa ľahko zabúda na tých druhých, na pamäť národa, etiku, morálku a iné nehmateľné kultúrne a duchovné hodnoty. Potom zostane iba osamelý človek, ktorý cez stratu ostatných

vzťahov nie je schopný vytvoriť ani ten zdravý vzťah voči sebe samému.

Čo sa týka vertikály, s vierou sme dokázali rózne zatočiť. Boha sme z našej životnej rovnice dávno vynechali, a dokonca spoločnosť a ľudstvo, ktoré sme sa snažili dosadiť na jeho miesto, sme zredukovali na pojem „človek“, teda najmä „ja“.

Chýbajú nám dva atribúty, ktoré v minulosti šľachtili rytierov: odvaha a vernosť.

V tomto svete má svoje miesto aj Cirkev. Ako vidíte jej pôsobenie?

Cirkev začala strácať svoje silné postavenie od Veľkej francúzskej revolúcie, ale za posledných vyše šesťdesiat rokov postupne prichádza na európskom kontinente aj o svoju pôvodnú autoritu. Pre značnú časť spoločnosti je Cirkev nepochopiteľná, ale je tiež nepochopená.

Cirkev v predstave, že obháji svoje miesto tým, že sa na jednej strane bude pozvoľna pripodobňovať svetu a na druhej strane si starostlivo chrániť svoju povesť, naberať tendenciu nehlásať náročné pravdy, ale ich iba šepkať, prehliadať úpadok disciplíny vo vlastných radoch, „zametať pod koberec“ sexuálne zneužívanie kňazmi a tolerovať liturgické prešľapy.

V Cirkvi je to podobné ako v spoločnosti. Ak v spoločnosti nastáva chaos a vytráca sa poriadok, prichádzajú na scénu radikálni extrémisti. Ak sa v Cirkvi dostávajú k slovu tí, čo tradičnú vieru, prax a disciplínu spochybňujú, prejaví sa to silnejúcou konzervatívnou reakciou.

Posledná otázka tejto kapitoly by sa mala týkať pedagogickej témy. Ako vidíte a môžete opísať jednu vetou súčasnú situáciu v školstve?